

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 022 281/99-5080
Signatura: bb3cs105

Oblastní pracoviště č.2 Střední Čechy
Okresní pracoviště Kladno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Tuchlovice, Školní 277, 273 02 Tuchlovice
IZO:	102 102 791
Identifikátor ředitelství:	600 044 491
Ředitelka školy:	Milena Reckziegelová
Zřizovatel:	Obec Tuchlovice
Adresa zřizovatele:	OÚ Tuchlovice, U Staré školy 83, 273 02 Tuchlovice
Príslušný školský úřad:	ŠÚ Kladno, Víta Nejedlého 1575, 272 01 Kladno
Termín inspekce:	25. až 28. května 1999
Inspektoři:	Mgr. Petr Jiroš - vedoucí týmu Mgr. Eva Kindlová - člen týmu
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a, odst.1 zákona ČNR č. 29/1984 Sb., o soustavě základních středních a vyšších odborných škol ve znění zákona č. 258/1996 Sb., výroční závěrečná zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, výkaz o základní škole k 30. září 1998, tematické plány učiva, žákovské knížky, písemnosti žáků. Inspekční zpráva č.j. 023 202/98-3412.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Základní informace o škole

Jedná se o jedinou základní školu v obci. Škola není právním subjektem a pracuje jako zálohová organizace. Má dvanáct tříd v devíti ročnících a dvě oddělení školní družiny. Součástí je také školní jídelna. V současné době navštěvuje školu 260 žáků. Ke 30. září 1998 vykazovala škola celkem 17 žáků se specifickými poruchami učení a chování. Kromě místních žáků sem dojíždějí také děti z obcí Kačice a Srby.

Vyučování v jednotlivých ročnících probíhá podle několika přijatých vzdělávacích programů. V prvním, druhém, šestém a sedmém ročníku se vyučuje podle vzdělávacího

programu Národní škola, schváleného MŠMT ČR pod č.j.15 724/97-20, ve třetím až pátém ročníku podle programu Základní škola, schváleného pod č.j. 16 847/96-2 a v osmém a devátém ročníku podle upravených učebních dokumentů č.j. 18 730/91-20 v souladu s dokumentem MŠMT ČR Organizace přechodu na povinnou devítiletou školní docházku v základní škole č.j. 20 744/95-22.

V nabídce školy je výuka dvou cizích jazyků - anglického a německého, na níž v osmé a deváté třídě navazují volitelné předměty - konverzace v anglickém, respektive v německém jazyce. Systém výuky je doplněn třemi nepovinnými předměty - německý jazyk, poznávací aktivity a pohybové hry. Žáci mají možnost pracovat v několika kroužcích - basketbal, florbal, sportovní hry, pěvecký sbor, dramatický kroužek a kroužek anglického jazyka. Při inspekci byla pozorována činnost žáků s počítači v době jejich volného času. Významným specifikem školy je možnost využívat obecní krytý bazén přilehlý k jejímu areálu. Škola umožňuje ve svých prostorách činnost Základní umělecké školy Stochov s výtvarným a hudebním oborem. Realizován je projekt „Sportem proti drogám“. Talentovaní žáci dostávají možnost zúčastnit řady předmětových a sportovních soutěží.

2 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je dislokována v šesti budovách tvořících organický celek v klidném prostředí na okraji obce. Tyto téměř čtyřicet let staré budovy jsou udržované, ale jejich statika je narušena poddolováním okolí. Je naplánována nutná oprava střech, ve výhledu je úprava sociálních zařízení a osvětlení. Budovy jsou vytápěny centrálně pomocí nově rekonstruované plynové kotelny.

Tři pavilony slouží pro výuku, v jednom pavilonu je ředitelna, sborovna, knihovna a školní jídelna. Dále je zde pavilon pro školní družinu a budova tělocvičny s dobrým zázemím. K dispozici je školní hřiště, krytý bazén, školní pozemek s malým sadem a prostorným skleníkem, školní dílna a cvičná kuchyně. Ve venkovním areálu školy jsou pro žáky stoly na stolní tenis a dva basketbalové koše, z nichž jeden je součástí pěkného, nově vybudovaného streetballového hřiště. Jako specializovaná učebna je zřízena pracovna fyziky a chemie s přilehlým kabinetem, jejichž vybavení je na průměrné úrovni. Stejně lze hodnotit i vybavení kabinetu pro přírodopis a zeměpis.

Z audiovizuální techniky je k dispozici šest radiomagnetofonů, moderní televizor s videem, několik starších televizí, zpětné projektory, episkop a několik diaprojektorů. Pomůcky ve sbírkách jsou částečně zastaralé, většinou ještě funkční. Jejich modernizace se děje pozvolna. Finanční prostředky jsou přednostně věnovány na nákup učebnic popřípadě odborných publikací. Přesto jsou některé sady učebnic žákům k dispozici pouze ve škole. Jsou to např. učebnice českého jazyka v VII. A, matematiky v VI. B, zeměpisné atlasy. V hojné míře využívají učitelé možnost potřebné materiály pro žáky kopírovat.

Ve škole je osm počítačů různého stáří a kvality. Většina z nich je umístěna ve sborovně, kam mají žáci pod vedením učitele příležitostně přístup. Některé jsou v učebnách. Specializovaná pracovna informatiky ve škole dosud není.

Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti se liší podle jednotlivých předmětů. Vynikající jsou podmínky pro tělesnou výchovu, nadprůměrné jsou možnosti pro organizaci praktických činností žáků. Dobré zázemí má školní družina a třídy prvního stupně. Materiální podmínky pro výuku odborných předmětů na druhém stupni jsou vesměs na průměrné úrovni. Podmínky pro organizaci systematické výuky informatiky jsou zatím spíše podprůměrné.

Celkově jsou materiálně technické podmínky pro výchovně vzdělávací činnost hodnoceny jako průměrné.

3 Hodnocení psychohygienických podmínek

Pro pedagogickou práci jsou zde příznivé počty žáků ve třídách. Průměr školy činí přibližně 22 žáků na třídu, na druhém stupni je to pouze 20 žáků. Nejpočetnější je pátá třída s třiceti žáky, v 1. a 2. ročníku je 25 respektive 26 dětí.

V rozvrhu hodin se vyskytují závady. Zkrácením tří přestávek jsou porušeny zásady vyplývající z odst. 1-3 § 9 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole. Škola se tím přizpůsobuje dopravním podmínkám a vychází vstříc dojíždějícím žákům; o výjimku z vyhlášky MŠMT ČR však nebylo požádáno. Výuka začíná v 7:45 hod, dopolední výuka o šesti hodinách končí nejpozději ve 13:10 hod, odpolední po osmi vyučovacích hodinách ve 14:45 hod.

Organizace velkých přestávek je naopak výraznou předností školy. Žáci všech tříd mají možnost využívat pěkného přírodního prostředí školy, spontánně se hrají míčové hry na novém streetballovém hřišti, ve velké oblibě jsou venkovní stoly pro stolní tenis. Na relaxační uvolňování během vyučovacích hodin učitelky pamatovaly jen výjimečně.

Všechny učebny jsou světlé a teplé, před osluněním chrání ve většině tříd látkové závěsy. Stav žákovského nábytku je z hlediska hygieny průměrný. Velikost nábytku je diferencována podle ročníků. V rámci jednotlivých učeben je žákům k dispozici převážně vždy pouze jeden velikostní typ stolků. V jedné třídě jsou ještě staré lavice na tyči. Členitost školy neumožňuje vybudování centrálních šaten. Svrchní ošacení a obuv si žáci ponechávají pouze na chodbách před svými třídami. Aby se zamezilo krádežím, je nutné důsledné zamykání pavilonů; toto opatření přináší řadu organizačních problémů.

Celková úroveň sociálních zařízení je průměrná, nákup spotřebního hygienického vybavení dotují rodiče žáků. Čistota školy byla zajištěna na vyhovující, převážně průměrné úrovni.

Na pitný režim je dostatečně pamatováno. Instalován je jeden nápojový automat; ve školní jídelně je možné si zakoupit nápoje i drobné trvanlivé potraviny. Stravování žáků dobře zajišťuje školní kuchyně v budově školy.

Rozpisy pedagogických dozorů jsou zveřejněny, závady v jejich dodržování nebyly zjištěny. Rovněž orientační kontrola evidence školních úrazů nezjistila závady. Poučení žáků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví je podle dokumentace plněno.

Škola vytváří pro své žáky celkově dobré psychohygienické podmínky. V této oblasti je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4 Hodnocení personálních podmínek

Včetně ředitelky a jejího zástupce zajišťuje ve škole výuku celkem patnáct vyučujících. Ve školní družině pracují dvě vychovatelky.

V šesti třídách prvního stupně vyučuje většinu hodin šest třídních učitelů. Pět z nich má předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na prvním stupni základní školy. Z devíti vyučujících druhého stupně je jeden učitel bez potřebné odborné a pedagogické způsobilosti. Z hlediska odborné způsobilosti jsou na druhém stupni k dispozici vyučující pro většinu předmětů. Chybí odbornost pro výuku fyziky, dějepisu a občanské výchovy. Za dlouhodobě nemocnou učitelku nastoupil učitel bez pedagogické a odborné způsobilosti, který je při přípravě hodin veden zástupcem ředitelky. Zhruba 63 % hodin je na druhém stupni vyučováno učiteli s odborností pro příslušný předmět. Vedoucí

vychovatelka školní družiny má potřebnou kvalifikaci, druhá vychovatelka nikoliv. Průměrný věk pedagogických pracovníků je asi 41 roků. Dva z vyučujících jsou v pásmu důchodového věku. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou místní nebo z blízkého okolí. Sbor se jeví jako stabilní. Vedení školy podporuje průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků.

Dalšími pracovníky školy jsou školník, čtyři uklízečky, vedoucí školní jídelny, dvě kuchařky a topič. Provozní zaměstnanci zajišťují škole dobré podmínky pro výkon hlavní činnosti.

Personální zajištění výuky je hodnoceno jako průměrné.

5 Plnění učebních osnov

V plnění učebních osnov byly orientační kontrolou zjištěny nedostatky.

V předmětu rodinná výchova v devátém ročníku se vyučuje také pěstičstvím, zcela mimo učební osnovy. Třída o 25 žácích je dělena na dvě skupiny. Tímto způsobem vyučující řeší potřebu ošetření školního pozemku a skleníku.

V 8. a 9. ročníku nebyl žádnou formou zařazen předmět pracovní vyučování. Tím není respektováno doporučení MŠMT ČR č.j. 18 509/98-20, Soubor pedagogicko-organizačních informací pro základní školy, střední školy, vyšší odborné školy a školská zařízení na školní rok 1998/1999. Tento nedostatek lze hodnotit jako neefektivní využití materiálních podmínek školy.

Jako jediný volitelný předmět v 8. a 9. ročníku se vyučuje konverzace v cizím jazyce. Zásada volitelnosti nebyla dodržena, všichni žáci tím mají týdně 5 hodin anglického nebo německého jazyka. Z rozhovorů se žáky vyplynulo, že pojem volitelného předmětu neznají.

V třídních knihách, zejména na druhém stupni, je často uváděno odpadání vyučovacích hodin, tzn. nedodržení učebních plánů. Např. v VIII. A odpadlo 16 hodin, nejčastěji tělesné a hudební výchovy. Zápisy o občasném zkrácení výuky jsou téměř ve všech třídních knihách.

V přírodovědě v páté třídě nebyly dodrženy osnovy tím, že do výuky nejsou prokazatelně zařazována témata z učebního celku Výchova ke zdraví. V pracovní výchově v šesté třídě nejsou rovněž dodržovány učební osnovy.

Ve třídách vyučovaných podle vzdělávacího programu Národní škola nebylo možné plán důsledně prověřit. Při kontrole je nutné vycházet z nadhledu několika let, každá třída musí mít vypracovaný učební plán pro celý stupeň. Tyto dokumenty nebyly k dispozici. Počet základních hodin v 6. a 7. ročníku odpovídá požadované normě. Z hlediska filozofie učebního programu je jeho variabilita zatím využívána nedokonale. Není zařazena integrovaná výuka, nadstavbová část je minimální.

Nástroje a mechanismy, kterými vedení školy sleduje a kontroluje plnění učebních osnov se jeví jako málo účinné; počet hospitací je celkově nízký.

V dodržování učebních osnov byly zjištěny nedostatky, kontrolní systém je v této oblasti nedokonalý. Hodnocení oblasti je nevyhovující.

6 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk, dramatická výchova

Čtyři sledované hodiny českého jazyka měly velmi rozdílnou úroveň, hodnoceny byly v pásmu vynikající až podprůměrný. Všechny učitelky byly kvalifikované a měly příslušnou odbornost pro předmět. Pro hodinu čtení ve čtvrtém ročníku byla charakteristická pasivita

žáků, typická při nediferencovaném čtení celé třídy. Malý prostor byl věnován obsahu a porozumění, technika čtení byla průměrná. Rovněž v sedmém ročníku byla efektivita sledované hodiny velmi nízká, vyučovalo se, ale proces učení nebyl účinný. V další paralelní sedmé třídě jsou žáci navyklí na alternativní výukové a hodnotící metody; jejich základem je samostudium, samostatné práce a aktivní uvědomělé učení. Vyučující je zde v roli koordinátora, během hodiny pouze kontrolovala a sledovala práci jednotlivců. Tento výukový styl žákům hospitované třídy vyhovuje. Z pohledu inspekce má svoje vysoké přednosti, ale i rizika, zejména u žáků s nižším intelektuálním výkonem. Poslední sledovaná hodina byla ukázkou vyzrálé pedagogické práce s prokazatelně dobrými výsledky.

Hodnocení - pozitiva a negativa jsou v rovnováze.

Hodina dramatické výchovy v I. třídě byla velmi kvalitní, učitelka dokázala navodit atmosféru, děti se rychle vcítily do situace, výborně reagovaly, zaujímaly stanoviska. Celou hodinou prolínal estetický a citový prožitek, poslání předmětu bylo velmi dobře naplněno.

Hodina byla hodnocena jako vynikající.

Přírodověda, přírodopis, chemie,

Všechny hodiny byly vyučovány odborně. Hodina přírodovědy v pátém ročníku měla produktivní organizaci, založenou na činnostech dětí. Žáci byli dobře motivováni, často pracovali ve skupinách, diskutovali, dodržovali pravidla komunikace. Vyučující má přirozenou autoritu, k žákům osobní vztah, je tvořivá a metodicky schopná. Děti pracovaly se zaujetím, v problematice se dobře orientovaly. Hodina byla nadprůměrná.

Podmínky pro výuku přírodopisu jsou průměrné. Sledovaná hodina byla založena na skupinové práci a přímém pozorování rostlin; cílem bylo procvičování morfologie a zařazování do systému podle botanického klíče. Vlastní hodina byla kvalitní, splnila požadované cíle. Podle reakcí žáků bylo zřejmé, že úroveň znalostí je jen průměrná, učitelka musela při samostatné práci velmi pomáhat. Negativním zjištěním je horší úroveň sešitů, které nejsou vyučující sledovány; laboratorní práce jsou prováděny. Hodina je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Pro výuku chemie jsou vytvořeny dobré materiální předpoklady, k odborné pracovně přináležejí pomůckový kabinet. Výuka má systém, zkušená učitelka vyžaduje od žáků důslednou přípravu. Organizace hodiny byla založena na klasickém pojetí, žáci se teoreticky učí mnoho faktografie. Pozitivem je dobrá orientace v chemickém názvosloví. Laboratorní cvičení nejsou v třídní knize zaznamenány. Hodina je hodnocena jako průměrná.

Souhrnné hodnocení hospitovaných hodin je spíše nadprůměrné.

Rodinná výchova, pracovní činnosti

Hodina rodinné výchovy v 6. ročníku byla dobře motivovaná, plná různých kooperativních a komunikativních technik. V tomto pojetí je předmět pro žáky přínosný a splňuje svoje poslání. Přestože vyučoval učitel bez příslušné odbornosti, sledovaná hodina byla nadprůměrná. V žakovských knížkách chybí z předmětu jakékoliv hodnocení. Jako další nedostatek bylo zjištěno častější zastupování jinými učiteli, kteří zde rodinnou výchovu nevyučovali nebo hodina odpadla. Hospitace v integrované hodině občanské výchovy nebyla provedena.

Výuka pracovních činností byla během roku svěřena mladému učiteli bez kvalifikace. I když mu byla vedením školy věnována pozornost a poskytována pomoc, nejsou zjištění z hospitace pozitivní. Prvních 30 minut probíhalo venku jako organizačně nezvládnutý chaos. V další části realizované ve školní dílně byla zřejmá nahodilost a nepřipravenost.

Učitel neměl u žáků potřebnou autoritu. Osnovy podle vzdělávacího programu „Národní škola“ nejsou dodrženy. Zcela chybí pěstitelské práce, do technických prací byla zařazena pouze práce se dřevem. Sledovaná výuka byla nevyhovující.

Souhrnné hodnocení sledovaných hodin je průměrné.

Matematika

Zhlédnuty byly tři hodiny matematiky. Nadprůměrnou hodinu matematiky ve třetí třídě metodicky výborně vedla zkušená učitelka. Žáci po celou hodinu aktivně pracovali. Byli pozitivně motivováni a měli možnost vhodné relaxace. Učitelka využívala zpětné vazby. Hodina zjevně splnila stanovené cíle. Nadprůměrná byla i hodina v šesté třídě, která vynikala zařazením činnostního učení a dobrou úrovní komunikace ve třídě. Další hodina matematiky rovněž v šesté třídě byla vedena učitelem bez pedagogické a odborné způsobilosti. Vyučující prokázal schopnost připravit hodinu se snahou o využití názorných metod a aktivních činností žáků. Ve třídě byla přátelská atmosféra, žáci měli prostor formulovat názor, po většinu času aktivně pracovali. Vyskytly se drobné nepřesnosti, menší pestrost forem při zadávání a hodnocení úloh, v závěru hodina ztrácela na intenzitě a hodnocena byla jako průměrná.

Zhlédnuté hodiny matematiky byly hodnoceny od průměrné po nadprůměrnou.

Fyzika

Předmět ve škole vyučuje zkušená učitelka bez odborné způsobilosti pro výuku fyziky. Námětem první hodiny v sedmé třídě bylo opakování starší látky. Žáci měli k dispozici soupravy magnetů na nichž měli ilustrovat popisované jevy. Druhá část hodiny byla vyplněna řízeným rozhovorem. Ve druhé hodině v paralelní sedmé třídě byl zařazen převážně výklad. Využita byla názorná demonstrace. V závěru bylo použito frontální shrnutí a opakování.

Rozborem třídních knih bylo zjištěno, že obsah učiva v sedmých třídách překračuje kmenové učivo programu „Národní škola“.

Obě zhlédnuté hodiny byly shodně hodnoceny jako průměrné.

Vlastivěda

Hospitovaná hodina vlastivědy ve čtvrté třídě obsahovala pestré metody, relaxační prvky, dostatek názornosti, činnostního učení a komunikace.

Hodina je hodnocena jako vynikající.

Anglický jazyk

Anglickému jazyku ve všech třídách vyučuje rodilý mluvčí, americký lektor. Všechny zhlédnuté hodiny měly netradiční stavbu.

Těžiště práce v hodině ve čtvrté třídě spočívalo především ve spontánním rozhovoru a v poslechu mluveného slova s porozuměním bez předchozího překladu. Žáci dostávali prostor formulovat jednoduché sentence a na jiné reagovat. V závěru psali společný dopis studentům do Spojených států.

Hodina v páté třídě měla podobnou stavbu. Psaní textu bylo věnováno více prostoru než ve čtvrté třídě. Učivo bylo strukturovanější, probírána byla vazba „there is, there are“.

V osmé třídě hovořili žáci samostatně na složitější téma - o situaci uprchlíků z Kosova. Také v této hodině se žáci pohybují převážně ve studovaném jazyce. Pro samostatnou práci byly použity nakopírované texty. Obsahovaly např. test k doplňování

sloves ve větách a text ke čtení s následnými kontrolními otázkami, na něž žáci anglicky odpovídají. Text zároveň slouží k získávání podkladů pro bodové hodnocení.

Všechny tři sledované hodiny byly velmi dynamické, značná část žáků byla vtažena do dění, atmosféra ve třídách byla příjemná. Vyučující se snaží rozvíjet u žáků samostatné myšlení a schopnost formulovat vlastní názor v angličtině. Jejich výslovnost opravuje taktně, žáci se učí svobodnému vyjadřování. Výzdoba učebny přibližuje žákům realie anglofonních prostředí. K dispozici jsou slovníky a obrázkové publikace. Vyučující působí dojmem výrazně přátelské osobnosti a většinu žáků ve zhlédnutých hodinách získal pro aktivní práci v předmětu. Z tohoto pohledu se předvedené hodiny jeví jako nadprůměrné.

Uplatňovaný styl výuky nevyhovuje všem žákům. V hodinách v páté a osmé třídě byli pozorováni žáci, kteří cizojazyčnou komunikaci nestačili dobře vnímat a ztráceli pozornost. Výuka se děje bez učebnic, což neumožňuje méně intelektuálně nadaným žákům nebo žákům dlouhodobě nemocným zvládat alespoň základy učiva doma nebo s případnou dopomocí rodiny. Účinnost a vhodnost odosobněného bodovacího systému je také diskutabilní otázkou, zejména při jeho aplikaci v nižších ročnících. Podle několika vyjádření z dotazníků, které inspekce předložila rodičům, nepanuje mezi školou a rodičovskou veřejností shoda v otázce tohoto způsobu hodnocení.

Hospitované hodiny anglického jazyka jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

7 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Na úroveň výsledků učení a rozvoj osobnosti žáka lze usuzovat pouze z jevových stránek, ze sledování efektivity vyučování, rozborů klasifikace, zápisů v žákovských knížkách, atmosféry a aktivit školy, z chování a komunikace dětí.

Záznamy o klasifikaci v žákovských knížkách naznačují některé nedostatky a problémy, které jsou v protikladu k deklarovaným transformačním trendům školy. Zejména se jedná o nevyváženou frekvenci známek v různých předmětech; ve výchovách a v anglickém jazyce je známek nebo jiného hodnocení velmi málo nebo zcela za celý školní rok chybí.

Tři učitelé (ředitelka, její zástupce a americký lektor) klasifikují na základě bodového systému. Tento způsob přináší svoje pozitiva, ale i rizika a nebezpečí; zejména u dětí nižších ročníků, u žáků vývojově, psychicky nebo sociálně nevyzrálých nebo jinak problémových. Bodové stupnice jsou pro děti často velmi náročné, např. při 51% úspěšnosti získali žáci již dostatečnou známku z kontrolní práce. Systém, který se zdánlivě jeví jako dokonale demokratický a objektivní, hodnotí všechny žáky pouze vůči stanovené normě, nezohledňuje jejich individuální možnosti a předpoklady, vede k poměrování jedinců se všemi svými negativními důsledky. Zásadní převaha písemného zkoušení do značné míry znevýhodňuje žáky se specifickými poruchami učení, problémy mají žáci po delších absencích. Do klasifikace se zahrnují i výchovné aspekty, např. žák přichází o body za rodiči nepodepsaný domácí úkol.

Naopak předností bodového systému je otevřenost a eliminace každodenních stresů z různých typů školního zkoušení; způsob hodnocení žáka vychovává k sebeuvědomění a osobní zodpovědnosti, je-li správně používán, zohledňuje i úsilí a píli. Podle sdělení žáků a rodičů má svoje zastánce i odpůrce, mladší děti jej častěji vnímají jako demotivující, staršími a zejména výkonnými žáky je naopak uznáván. Doklad o projednání nebo souhlasu rodičů s bodovým hodnocením škola nemá, obdobně jako o realizaci interní závěrečné zkoušky - při ukončování školní docházky skládají žáci devátého ročníku „malé maturity“, tzn. písemné testy a ústní zkoušky z českého jazyka, matematiky a výběrového předmětu.

Také v hodnocení chování jsou vzhledem k výchovně vzdělávacím cílům školy značné rezervy. Průběžné pochvaly ve většině tříd chybí, ale počet různých poznámek za nevhodné chování nebo zapominání je dosti vysoký. Již ve čtvrtém ročníku se objevují nedostatečné známky za nedonesený úkol, např. z hudební výchovy, přírodovědy, českého jazyka. Množství poznámek svědčí o pedagogicky nezvládaných běžných kázeňských problémech.

Ve všech třídách převládají známky z písemných testů a jiných písemných projevů. Učitelé si všeobecně stěžují na nedostatečné komunikační dovednosti dětí, často poukazují na chybějící čtenářské návyky a s tím spojenou malou slovní zásobou. Ve sledovaných hodinách bylo ústního zkoušení jen velmi málo, žáci při něm zpravidla nedostávali čas na přípravu, utřídění myšlenek, otázky jim nebyly zadávány písemně, ale pouze ústně, většinou bez názoru a pomůcek. Pro nedostatek času učitelé nevyžadují utříděný a plynulý ústní projev, argumentaci, ale spíše vyžadují pouze krátké odpovědi na návodné a často i nesprávné otázky.

Úroveň žákovských zápisů v sešitech různých předmětů vypovídá o velmi rozdílných nárocích učitelů, o nejednotnosti i nedůslednosti a podceňování výchovného hlediska v této oblasti.

Z klasifikace za první pololetí vyplývá vysoký počet prospěchově neúspěšných žáků. Na prvním stupni se jedná zejména o klasifikaci z cizího jazyka - 3 děti neprospívají. Celkově ve škole 16 dětí neprospělo, 35 mělo dostatečné známky, 33 prospělo s vyznamenáním. Z hlediska druhého stupně to znamená, že 34 % žáků má závažné prospěchové problémy, 28 % dosáhlo vyznamenání.

Hodnocení chování na vysvědčení je na rozdíl od mnoha zápisů v žákovských knížkách spíše pozitivní; pouze jediný žák má druhý stupeň z chování. Je zřejmé, že učitelé jsou při souhrnném hodnocení motivováni k vyslovování a udílení pochval. Častěji se používají na prvním stupni. Globální rozbor klasifikace vedení školy zatím neprovádí, výsledky se nevrací důsledně do kontrolního systému.

Z jedenácti integrovaných žáků na druhém stupni jich v prvním pololetí 6 neprospělo. Někteří žáci na požadavky učitelů rezignují, do známky se promítají i kázeňské problémy, které specifické poruchy zpravidla provázejí. Slovní hodnocení bylo použito pouze v jediném případě na prvním stupni.

Testy Kalibro jsou žákům nabízeny za úplaty, škola si je nemůže z finančních důvodů dovolit pro celé třídy. Počet zájemců je nízký a pro hodnocení práce školy jsou výsledky zanedbatelné. Předmětové komise na škole nepracují, srovnávací testy nebo kooperace s jinými školami zaměřená na prověřování znalostí a dovedností žáků zatím neprobíhá, orientační srovnávání s následnými rozborů se neprovádí ani v rámci školy.

Žáci se zúčastňují různých předmětových soutěží a olympiád. Převažují akce sportovní, výraznějších úspěchů dosáhli jednotlivci v konverzačních soutěžích z cizího jazyka a ve zpěvu.

Nejúspěšnější působení školy je prokazatelně v rozvoji osobnosti žáka. Nové progresivní přístupy, hledání a zkoušení alternativních způsobů výuky i hodnocení, četné aktivity a přátelská atmosféra školy vytvářejí velmi dobré podmínky pro všestranný rozvoj dětí. Pozitivně laděné mezilidské vztahy se přenáší na žáky, společné prožitky a dílčí úspěchy posilují pocit sounáležitosti.

Na základě sledovaných jevů a výsledků průběžné i výroční klasifikace jsou výsledky výchovně vzdělávací práce hodnoceny jako průměrné.

8 Další zjištění - obecné závěry z dotazníků pro rodiče

Z rozboru dotazníků vyplývá převažující spokojenost rodičů se vzdělávací nabídkou školy. Velmi kladně je posuzována atmosféra školy a prostor, který vytváří pro rozvoj osobnosti žáků. Většina rodičů vyjádřila spokojenost s úrovní informovanosti.

Nejčastější výhrady byly proti výuce učitelů bez předepsané odbornosti a kvalifikace. Nespokojenost byla také s bodovým systémem hodnocení a přístupem některých učitelů k dětem. Rozporná stanoviska zaujímají rodiče k podmínkám a výuce anglického jazyka. Nejvíce jsou postrádány učebnice, srozumitelný systém a výklad gramatiky.

V hodnocení školy rodičovskou veřejností převládají kladná stanoviska.

ZÁVĚRY

Škola má nadprůměrné podmínky pro tělesnou výchovu a pracovní činnosti, pro ostatní výuku pouze průměrné. Pedagogický sbor je stabilizovaný. Škola usiluje o vnitřní transformaci, začíná realizovat vzdělávací program Národní škola, ve svých cílech se zaměřuje na profil svobodného a zodpovědného žáka. Vedle tradičních metod zkoušejí někteří učitelé alternativní způsoby výuky a hodnocení. Jako hlavní problém se jeví nejednotnost v přístupech a postojích jednotlivých učitelů. Nedůslednost kontrolního systému prohlubuje rozpory mezi proklamovanými vizemi a realitou.

Výchovně vzdělávací práce se ve svém souhrnu jeví jako průměrná, zjištěné klady a nedostatky jsou v rovnováze.

Doporučení škoře :

- ve vzdělávacím programu č.j. 18 730/91-20 vytvořit nabídku volitelných předmětů
- učební plán v programu č.j. 15 724/97-20 připravit pro všechny ročníky, nadstavbovou část prokazatelně projednat v pedagogické radě
- důsledně kontrolovat dodržování učebních osnov
- specifický způsob hodnocení - bodový systém i tzv. „malé maturity“ prokazatelně projednat s rodiči; zjistit jejich názor, nejlépe písemnou anketou
- přehodnotit současné stanovisko k domácím úkolům, zejména na druhém stupni, zvážit vynucování podpisů rodičů, sankce nahradit pozitivní motivací, ve větší míře zavádět úkoly dobrovolné, nevyžadovat úkoly zbytečné.
- omezit písemné zkoušky, více zařazovat ústní komunikaci, posilovat mluvní projev.
- celkově zkvalitnit kontrolní činnost, důsledně sledovat a vyhodnocovat klasifikaci školy, zaměřit se na analýzu úrovně žakovských knížek

Doporučení školskému úřadu:

- vyžádat ve školním roce 1999/2000 provedení komplexní inspekce

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Petr Jiroš, v.r.

člen týmu Mgr. Eva Kindlová, v.r.

V Berouně dne 24. června 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 28. června 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Milena Reckziegelová, v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Tuchlovice	1999-07-12	022 310/99-5080
Školský úřad: ŠÚ Kladno	1999-07-14	022 311/99-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
1999-07-08	022 304/99-5080	Doručeny připomínky ředitelky školy.